XII. évfolyam Budapest. 360. szám. Hétfő, 1878. decembe.

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80
Egy szám 6 krajczár.
Hirdetési díj: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilttér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest, IV. hímző-uteza 7. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.
Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.
Kiadó hivatal:
Budapest, IV. hímző-uteza 7. sz.
hová az előfizetési pénzek küldendők.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük e hó végével lejár, hogy ujabb megrendeléseiket minélőbb megtenni méltóztassanak.

Lapunk előfizetési ára:

Január hóra	—	1 frt 80 kr.
Január—márczius	—	5 frt — kr.
Január—junius	—	10 frt — kr.
Január—december	—	20 frt — kr.

Lapunk minden nap, tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is megjelen.

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s az utolsó postának tisztán s olvasható kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Régi előfizetőink legczélszerűbben cselekszenek, ha czimszalagjukat a postamalvány szélére ragasztva beküldik a kiadóhivatalnak.

☞ *Az előfizetési pénzek és postai utalványok Budapestre az „Egyetértés“ kiadóhivatalába (hímző uteza 1. szám alá) küldendők.*

Az „Egyetértés“ kiadó-hivatala.

Budapest, deczember 29.

A képviselőház deczember 30-án, hétfőn d. e. 11 órakor ülést tart.

Az országgyülési szabadelvüpárt mai értekezletén az elnökök akadályozva lévén a megjelenésben, Vizsolyi Gusztáv kéretett fel az elnöklésre.

A szokásos uj évi üdvözlések kérdése lévén napirenden, miután Gorove István pártelnököt betegsége, Szontagh Pál másodelnököt pedig családi ügyekben távolléte gátolja abban, hogy a párt nevében a kormányelnököt ujév napján üdvözölje: az értekezlet Csáky László grófot kérte fel, a szónoki tiszt elvállalására.

Gorove István pártelnöknél, minthogy ennek állapota nagyobb küldöttség elfogadását nem engedi, a párt nevében Csáky László gr., Falk Miksa, Kovách László és Várady Gáborból álló küldöttség fog megjelenni, melynek szónoka Várady Gábor lesz.

A képviselőház elnökénél a párt testületileg fog megjelenni, kinél Falk Miksa fog a párt nevében szolni.

A párt ujév napján d. e. 11 órakor gyül össze az országgyülési szabadelvü kör helyiségében, innen a miniszterelnökhöz, s onnan a képviselőház elnökéhez, s ettől a kisebb küldöttség a párt elnökéhez megy.

A „Morning Advertiser“ hiteit érdemlő forrásból azon hirt veszi, hogy Daghesztanból az angol kormányhoz egy küldöttség érkezett, mely Angliát közbenjárásra szólitja fel Oroszország ellen. A daghesztani mohamedánok a muszkák részéről legnagyobb elnyomásnak vannak kitéve, kivált azok, kik tavaly az abcházokkal egyesültek ezeknek felkelésekor Törökország érdekében. Egész családok hurczoltatnak el Szibériába, mi a melegebb éghajlathoz szokott lakosságnál egyértelmü a halálos itélettel. Az elhurczolás alatt a volt felkelők több izben meg akartak menekülni és kisérőikre támadtak, de a muszkák segitséget kapván, a szerencsétleneket legyőzték és többeket közülök lekonczoltak.

A kereskedelmi miniszterium által kidolgozott betüsoros vámlajstrom az általános osztrák-magyar vámtarifában, ma délben megjelent. A mü, melyet a részvénytársaság könyvnyomda aránylag igen rövid idő alatt állitott ki, 1035 oldalt s 10,000-nél több elnevezést foglal magában, igen érdekes magyar-német és német-magyar szótárt képvisel, — irja a „B. Corr.“ — mely minden áru mellett feltünteti annak illető tarifa-tétel-számát s számos felvilágositó jegyzettel van ellátva. A forditásnál nem annyira az ujabb, ritkábban előforduló, hanem inkább a gyakorlati életben használtatni szokott elnevezések vétettek alkalmazásba.

A bonapartistikus lap „Ordre“ azt állitja, hogy a londoni socialisták egy uj lapot inditottak meg, melyből két szám ugyan megjelent, de a harmadikat nem adhatták ki, mivel a nyomdász tartván rendőri elkobzástól, megtagadta annak kinyomását. A „Daily Telegraph“ erre azon megjegyzést teszi: hogy a nyomdász a kinyomást csakugyan megtagadta, mivel azt a rendőrség neki megtiltotta azon oknál fogva, minthogy azon számban sértések foglaltattak az angol királynő és több európai koronás fő ellen, ez nem lehet egyéb álhirnél, mert az angol rendőrségnek erre a törvény szerint semmi joga nincs. Csodálkozik, miképen lehet az, hogy a bonapartista „Ordre“ csak oly rosszul van értesülve, holott senkinek sem volt az angol rendőrséggel annyi dolga, mint III. Napoleonnak. Angol lapot csák is békebirói megvizsgálás és itélethozatal után lehet betiltani. Végre még azt teszi hozzá a „Daily Telegraph“, hogy a napoleonista Ordre nem képzelheti, miképen lehessen rendet fenntartani rendőri felvigyázás és ellenőrzés nélkül.

A kormány — mint a „B. Corr.“ irja — az utóbbi időben egy önálló vasuti conventio iránt is folytatott tárgyalásokat az olasz kormánynyal. Miután azonban e tárgyalások az idén nem voltak befejezhetők, az azokra vonatkozó határozatok a kereskedelmi- és vámszerződésben lettek felvéve. A marhavész-conventio, a melyet legujabban Olaszországgal kötöttünk, főképen azon statutumok lényeges határozatait foglalja magában, melyeket a nemzetközi bizottság 1872-ben Bécsben e tárgyra vonatkozólag megállapitott. A vámtárgyalásokon a legutóbbi időben Mihajlovics miniszteri titkár képviselte a magyar kormányt.

A forradalom előjelei Oroszországban.

Vasárnapi számunk legujabb rovatában már volt alkalmunk megérinteni a legujabban Kiewben kitört heves diákmozgalmat.

Ugyanazon számunk hozta az oroszországi tanulók kiáltványát „a néphez és hadsereghez.“ E kiáltvány ép ugy a forradalmi bizottság titkos nyomdájából került ki, mint a trónörököshöz intézett kérvény, melyet az orosz dolgokról kitünően értesülni szokott angol sajtó legelterjedtebb lapjával egyszerre hoztunk.

Az orosz kormány a legdrákóibb rendszabályokhoz folyamodik, hogy elejét vegye a további „rendzavarásoknak.“ De a forrongás oly mélyen kihat az egész társadalomra, hogy a tanulók csak kezdeményezői annak. A nép kisebb-nagyobb mértékben csatlakozik mindenütt a tüntetőkhöz, vagy, hogy az orosz hivatalos nyelvvel éljünk, a lázadókhoz.

E csatlakozás teszi oly komolylyá a diákforrongásokat, a melyek a legkisebb tanári intést, vagy rendőri föllépést most jelnek veszik a kitörésekre.

A kiewi mozgalmakról és a tanuló ifjuság ujabb kiáltványáról vettük a következő két tudósitást:

*

A kiewi forrongás.

Szent-Pétervár, decz. 27.

Az itteni tanuló mozgalmak még egyre foglalkoztatják a közönséget és a kormányköröket.

A hallgatók le se csöndesedtek, már a kiewi mozgalom tartja nagy izgalomban egész Szent-Pétervárt.

A Kiewben történtek nem is vonhatók a mozgalom neve alá.

A forrongást igen komoly természetünek jelzik a tudósitások. Rendőrhatalom és a nép, mint ellenségek álltak szemközt; az összeütközés igen heves és következményeiben sulyos volt. Sok vér folyt, számos az áldozat.

A történteket következőleg adják elő:

A hatóság elrendelte az egyetemi előadások beszüntetését, az egyetemet bezáratta. Ki volt mondva, hogy a jövő félévig a megnyitás meg nem lesz engedve, de akkora is a hatóság fentartja a jogot, hogy csakis felsőbb engedély mellett legyen folytatható a tanév másik fele.

Ez intézkedés Szt.-Pétervárról eredt. Az utóbbi mozgalmak birták rá a kormányt, hogy több egyetem bezáratásával igyekezzék elejét venni a bajnak.

A kiewi egyetem hallgatóit ez esemény rendkivül izgalomba hozta. Küldöttségeket menesztettek az egyetemi elöjárósághoz, a melyben az egyetemi előadások folytatását kérték. Majd ujabb deputatio ment a hatósághoz, az intézkedés indokolását s a rendelet felfüggesztését kérni. Küldöttségeiket letartóztatással fenyegették. A tanulók közt eljárásuk sikertelensége miatt nagy lelkesedés támadt. Fokozta az elkeseredést, hogy a rendőrség minden összejövetelt eltiltott, a tanulókat erős felügyelet alá helyezte, s a nem kiewi származásuakra a távozást, különben eltolonczolás terhe alatt, ráparancsolta.

Ez önkényes rendszabály rendkivüli haragra gyulasztotta a kiewi egyetem hallgatóit. Kimentek a város határán tul, s ott gyülést tartottak. A gyülésen forradalmi szónoklatokat mondottak. Többen a forradalom proklamálását hangoztatták. Egyik tanuló hangsulyozta:

„Az erőszaknak erőszakkal kell ellenállanunk. Erőszakkal zárták be az egyetemet, nyissuk ki erőszakkal.“

A szót tett követte. Az ifjuság ott nyomban fölkerekedett és forradalmi szavak hangoztatása mellett az egyetem elé vonult, hogy a mint kiabálták „a törvényen kivüli önkény ellen, törvényen kivüli erővel tiltakozzanak.“

Mindannyian fegyverkezve érkeztek az egyetemi épület elé. Bezuzták a kapukat. A rendőröket megszalasztották; az ellenállókat lefegyverezték és megverték. Behatoltak a tantermekbe folyvást kiabálva: „Éljen a tanszabadság!“ Éljen az alkotmány!“

E közben az egyetem fekete táblájára egy a helyszinén rögtönzött tiltakozást függesztettek fel. A tiltakozás legélesebb szavakban kel ki az önkény ellen, a melylyel Oroszországban kormányoznak. A felvilágosodás és mivelődés ellen intézett merényletnek mondja a hatóságok eljárását. Tiltakozik az eljárás ellen, mely a régi tudatlanságba akarja hajtani az orosz ifjuságot, hogy az erőszak rabszolgák gyanánt uralkodhassék felettök.

Alig, hogy elvégezték a tiltakozás kifüggesztését, a szétkergetett rendőrség helyét a helyőrségből kirendelt katonaság foglalta el. Ezek szurony rohamot intéztek az egyetemi épület udvarán és tantermeiben levő tanulóság ellen a melyhez már sokan csatlakoztak a nép soraiból. A nép fegyvereit használta. Az első rohamokat az egyetemi épületben visszautasitották. Uj katonai segélyt kellett aquiralni. Véres harcz fejlődött ki. Több ember elesett, sokan megsebesültek. A katonaság még akkor sem volt egészen ura a helyzetnek. Lovasságnak kellett jönni, hogy az elfogatásokat eszközölje és a körülfekvő tért a csatlakozó elemektől megtisztitsa.

A vérengzés áldozatainak számát a katonaság és az ifjuság részéről 145 főre teszik. A csend még nincs helyreállitva. A lakosság csatlakozásától tartanak, a mely rendkivül ingerültté van téve az események miatt.

*

Szentpétervári levelünkhöz ráadásul meg kell emlitenünk, hogy az éjjel érkezett táviratok szerint a kiewihez, ha nem is a vérrontást, de a mozgalom irányát tekintve hasonló forrongás volt több városban.

E forrongással kapcsolatosan sokféle hir van elterjedve. Az egyik a czár lemondásáról ujságol, a ki tovább nem meri viselni koronáját és a vele járó felelősséget.

Majd ismét ennek megczáfolásául emlegetik, hogy a kormány az utóbbi rendszabályok sikertelenségét látva, az utolsó rendszabályhoz akar folyamodni: kiakarja hirdetni az ostromállapotot Oroszország mindazon kerületeiben, a hol mozgalmak voltak és felmerülnek, igy a kiewi és charkowi kormányzóságokban is.

A kivételes intézkedések egyike az is, a miről a „Pester Lloydnak“ táviratoznak Krakkóból. E távirat szerint az orosz kormány elrendelte a határok szigoru őrzését, hogy a lázitó iratok tömeges átcsempészését megakadályozza.

Ugyan e távirat emlitést tesz az orosz hivatalos körökben uj felfogásról, a melylyel palástolni kivánnak a belforrongást kifelé. E szokásos felfogás, hogy angol ügynököknek tulajdonitják a lázongások támasztását. A távirat szerint egyenest Angliából intéztetnék a mozgalom; sőt tudni is akar a porosz-orosz határon elfogott nehány egyénről, a kik angol utlevéllel járták be izgatni a szent Oroszországot, s most azon gyanu alatt állanak, hogy külföldi forradalmi bizottságok emissariusai. Kettőt az elfogottak közül épenséggel az angol utlevél alatt lappangó orosz szökevénynek ismertek.

Mentségnek érdekes mentség, mégha nem uj és mese is, de a dolgon azért, még ha igaz sem változtat, mert ténynek tény marad a forrongás, s ez bizony nem elégedettség bizonyitéka.

Szentpétervár, decz. 26-án.

— Saját levelezőnktől. —

Lehetetlen többé titkolni, hogy Oroszországban csakugyan kitört a forradalom, s hogy mind inkább terjed és nagyobb mérveket ölt magára. Igaz ugyan, hogy még eddig csak a fiatalság az, mely azt terjeszti. A nép, mely századok óta a kormány és a papság által butittatik, rokonszenvez ugyan a fiatalsággal, sőt némelykor el is ragadtatja magát, annyira, hogy felkiáltásai által üdvözli és buzditja a lázongókat és rést is nyit nekik, hogy a katonaság elől menekülhessenek, de ezen népbe igen bajos és fáradságos dolog szellemet önteni, mert fel nem foghatja a szabadságot. Adjanak ezen embereknek vutkit és megnyerhetik őket. Csak akkor remélhetni, hogy a forradalom győzni fog, ha a katonaság csatlakozik a fiatalsághoz és valamely nagy tekintélyü aristokratiai nevü férfi áll annak élére. Azt hiszik ugyan általánosan, hogy a trónörökös titokban szitja ezen felkeléseket s még azt is teszik hozzá, hogy a czárnak erről tudomása van, azért is már több izben készült leköszönni a trónról, de azon emberek, kik a kormány élén állanak, kivált a III. osztály, a császári titkos kanczelláriа tagjai, jól tudván azt, hogy II. Sándor leköszönésével bukniok kell, ezen leköszönés ellen működnek. Nem volna ujság Oroszországban, ha a trónörökös az összeesküvők élére állana, mint azt nagy Péter fia Elek nagyherczeg tette, kit apja ezért kivégeztetett és mint Vandamme franczia marsall ezt I. Sándornak szemére lobbantotta, ki fivérével Konstantinnal tudott a Pál czár elleni összeesküvésről, sőt a harmadik szobából nézték is, mint fojtotta meg apjukat Pahlen.

Ezennel küldöm a tanuló ifjuság kiáltványát valamennyi magasb tanintézet növendékeihez. Ezen kiáltvány a pétervári titkos forradalmi nyomdában nyomatott, még eddig egyetlen egy ujságban sem jelent meg s a forradalmi bizottság által adatott ki. A kiáltvány következőleg szól.

*

Kiáltvány valamennyi magasb tanintézet növendékeihez.

Végre tehát még is megtörtént. A régóta várt Bertalanéj fiatalságunk ellen még is szinpadra került. Két nappal a trónörökösnek intézett felirat benyujtása után kétszáz diákot elfogtak, a többiek a kozákok nahajkáit (korbácsai) érezték testeiken. Turchanofi tanár is az elfogottak közt van.

Deczember elsején ismét 900 diák tartott gyülést és ismét nahajkákkal verték őket szét. — Mindennek daczára, noha 2000 katona vett volt minket körül, teljesitettük kötelességünket, oly formán, hogy azon eszközök alkalmazása felett lanácsxoztunk, melyek által statutumaink megváltoztatását és tanulótársaink felszabaditását eszközölhetnők ki. Zaroff város-kapitány brutális fenyegetései rajtunk nem fogtak. Megtették a magunkét. Botkin, (a czár kedvencze) Turge, Koslakoff és Gorowitz tanárok tiltakoztak a rendőrség fellépése, nemkülönben a hatóságok önkénykedései ellen is. Tanulótársak! A harcz mindig makacsabbá válik, becsületes ember e jelen helyzetben nem maradhat közönyös.

Mi magunk részéről senkit sem sértettünk meg, mi csak panaszt emeltünk a trónörökösnél az ellenünk elkövetett elnyomás és megszoritások ellen, figyelmét felhivtuk azon viszonyokra, melyek okvetetlen lázadásra kell, hogy vezessenek. Eleinte nevetséges módon akartak minket szándékunktól elütni, az által, hogy az összeköttetést köztünk a Neva elzárása által megakadályozni megkisérlették, de midőn ez nem használt, erőszakoskodáshoz nyultak.

Az orosz hadsereg, mely azzal kérkedik, hogy lovagiasan viselte magát a törökök irányában, nem iszonyodott attól, hogy a védteleneket támadja meg. És ezen megrohanás oly dühhel történt, hogy Sklifasowszki sebészeti tanár kénytelen volt a csatatérre jönni, hogy a sebesülteknek segitséget nyujtson.

Ezen hőstett valóban párja azon kegyetlenségeknek, melyeket a basibozukok és cserkeszek követtek el a bolgárokon. De elkezdett harczunkat végig kell folytatnunk és bevégeznünk. Egyleteket kell képeznünk, pénzalapokat teremtenünk, hogy Muszkaországban az izgatást megkezdhessük. Mindaddig, mig statutumainkat meg nem változtatják és elfogott tanuló társainkat szabadon nem bocsátják, félbe kell szakasztanunk a tanulást.

Folytatni fogjuk a harczot, de a felelősség ezért bakóink fejére nehezüljön. A felvilágosodás ezen harczában a nyers hatalom és önkény ellen a muszka nemzet legyen biró. Muszkaország összes tanuló ifjuságát felhivjuk, csatlakozzék hozzánk, hogy egyesült erővel rázhassuk le az önkény jármát magunkról.

Olaszország szövetkezése az albán ligával.

Az olasz külügyi hivatal nagyon határozottan tagadja az albán ligával való szövetkezését, de ezen tagadást sehol sem akarják komolynak tartani. Annyi bizonyos, hogy az olasz kormánynak, nemcsak biztos tudomása van arról, hogy az albán liga csakugyan szándékozik a hatalmakhoz egy emlékiratot beadni, melyben kivánja Olaszországba kebelezését, hanem hogy eddig konzuljainak nem adott az uj Depretis miniszterium utasitást arra nézve, hogy az albánokat ezen szándékuk kivitelétől lebeszélje.

Igy állanak jelenleg a dolgok. Azonban nem lehet tudni, minő fordulatot vesznek Depretis miniszteriuma alatt, ha az magát továbbra is tarthatja. Attól tartanak, hogy Tornielli gróf, ki most államtitkár a külügyminiszteriumban és kiről az egész világ tudja, hogy Corti gróf ellensége, mivel az Ausztriával barátságot fenn akarja tartani, Olaszország külügyi politikájában nagy változást fog előidézni. Mig Corti volt külügyminiszter, Torniellit mellőznie szükségesnek tartá, mivel Tornielli volt az, ki a hirlapok utján leginkább ellenezte. Bosznia és Herczegovina okkupacziójáit Ausztria-Magyarország által, azon elvből indulván ki: hogy Olaszország a maga érdekeit Boszniának az osztrákok általi okkupácziója által veszélyeztetve látja és épen ezen oknál fogva kártalanitásra van joga.

Most Depretis ujra maga mellé vette Torniellit, ki már két izben szolgait alatta. Alig képzelhető, hogy Tornielli pár hó alatt megváltoztatta volna nézeteit. Ha tehát — min nem lehet kételkedni, — az albán liga csakugyan akint nyilatkozott Skutariban, mint azt a lapok jelentették, akkor nagyon is valószinü, hogy az olasz konzulok Berio és Durando azon határozat hozatalba befolytak. Ezen véleményben még inkább megerősit bennünket Depretis közlönye a „Popolo Romane“ mely tegnapi vezérczikkében nagy megelégedéssel szól az albán liga abbeli szándékáról, hogy Olaszországhoz kiván kapcsoltatni. Egyszersmind erősen kikel a berlini szerződés ellen, mely a helyett, hogy békét eszközöljön, mindenütt elégedetlenséget és tüzokadó talajt teremtett, azt mondja, hogy ezen tüzokadó hegyek egyike Olaszországhoz nagyon közel fekszik és ez utóbbi mega fentartása iránti kötelessége mind azon eseményeket, melyek ott előadják magukat, éber szemmel kiséri és engedni, hogy mások által kiaknáztathassanak.

Ugyanezen lap communiquét is tartalmaz, melyben emlités nincs téve a skutarii határozatról, hanem igen szárazon azt mondja, hogy a béke érdekében nem lehet a berlini szerződés megszegését bármi módon is jóváhagyni. Ezen utóbbi communiqué semmi egyébbnek nem tekinthető, mint porhintésnek a világ szemei közzé.

Magán tudositásokból annyit ki lehet olvasni, hogy Depretis nagyon jól tudja, miszerint Albániának Olaszországhoz csatolása, még ha nem is volna azonnal kivihető, csak megpendittetnék, mig ő áll a ministerium élén, neki az olasz nemzetnél nagy népszerüséget szerezne és ezen népszerüség a kamarára nézve is hatást gyakorolna ugy, hogy azáltal többséget is teremthetne magának.

Az afghán háboru.

Kurrum várából a „Daily Telegraph“ levelezője elküldötte Londonba Sir Ali Jehadját, az az azon kiáltványát, melyben az emir az afghánokat felszólitja a szent háborura az angolok ellen. Ezen kiáltvány eredetijének az angolok Peivar Kotalban jöttek birtokába.

Az emir itt kifejti, miszerint már évek óta mindent elkészitett, hogy az angolok ellen háborut viseljen és most utasitásokat ad katonáinak. Felszólit minden muzulmánt, hogy körülte seregüljön vallása védelmére. „Háborut kell viselnetek“ ugymond, „az isten és prófétája akarata szerint életetekkel és vagyonotokkal tartoztok nekik. Hadd szereljék fel a gazdagok, a szegényeket. Legyen készen mindenki a halálra a szent ügyért. — Egy idegen nemzet, a nélkül, hogy megsértettük volna, annélkül, hogy erre okot adtunk felénk közelit, hogy országunkba rontson és azt meghóditsa. A nemzet ezt meg nem engedheti, mindenkinek el kell határozva lennie a hitetleneket az országba be nem bocsátani, és ha bejönnek, azokat kiverni.

Mind azok, kik a harczban esnek el, egyenesen a paradicsomba fognak jutni, azok pedig, kik megfutnak, örökös kinoknak lesznek kitéve a más világon és még tizezerszerte borzasztóbb kinokat fognak szenvedni azok, kik az angoloktól pénzt fogadnak el. Az angolok nem egyebek, mint hitvány hitetlenek, csalók és árulók.“ Ezen kiáltványt az emir katonai segédje irta alá az emir parancsára.

Ezen felhivás elinte nem hibázta el hatását. A peiwar-kotali csata alkalmával tizennyolczan az angol hadseregből megszöktek és visszafutottak a táborba. Azonnal szigoru vizsgálat tartatott és rögtönitélő haditörvényszék ült össze. A szökevények közül egy kötél által végeztetett ki, a többiek fogságra itéltettek egy évtől kezdve tizennégyig. Azóta még fordultak elő szökések és lopások, de a tettesek mind szigoruan lettek megfenyitve.

A csapatok 27-én a Khoszt völgyön mentek át. Roberts tábornok maga vezette azokat. Ezen hadoszlop két hegyi ütegből, a 10-dik huszár ezred egy századából, az 5-dik Mundzsab lovas ezred egy részéből, a 72-ik hegyi skót, a 21-ik és 26-ik bennszülött indiai ezredekből áll.

A szökések az afghán hadseregből még folyvást tartanak. Az emir szökése Taskendbe semmi kétséget nem szenved többé.

Dzsellalabád várának és a városnak bevétele strategiai szempontból mindeddig az angolokra nézve a legfontosabb eredmény. Ezen város elöggé erős, hogy az angol-indiai hadsereg ezen hóditással be érje, ha csak politikai okok nem követelik, hogy tovább is menjenek. Ha azonban még is tovább kell folytatniok előnyomulásukat Kabulig, akkor Dzsellalabad a legjobb és legalkalmasabb kiindulási pont. Egyébiránt általánosan azon meggyőződés uralkodik, hogy Angliának nincs szüksége tovább folytatni előnyomulását. A kabuldariai és kurrami hadoszlopot a suttargardon szoroson át haladván, most a Szolyman hegység nyugati lejtőjén állanak és a quettaki hadoszlop Kandahart fenyegeti. — Mind ezen eredményeket az angolok egy hó leforgása alatt vivták ki. Azon lepel, mely a muszka ármánykodásokat takarta, le van tépve. Ha a muszka haderő közelebb állana, ha turkesztáni hadserege számosabb volna, ha közlekedési eszközei Közép-Ázsiában jobb állapotban lennének, akkor talán érdekében állana Anglhának, hogy eddigi eredményeivel még ne érje be. De most Muszkaország csak diplomatiailag tehet lépéseket ott, hol Anglia azt vetélytársának tekinti. Azon perecz, melyben katonai erővel léphetne fel Anglia ellen, még nem érkezett meg.

A „Republique Française“ az angolok győzelmes előnyomulását Afghanistánban őszinte részvéttel üdvözli, de azt tartja, hogy igen okosan cselekednék, ha eddigi eredményeivel beérné és azt állitja, hogy az előnyomulás Kabul felé nem csak nem hajtanak hasznot az angoloknak, hanem még kockáztatott lépés is volna a téli idényben, eltekintve még attól is, hogy Jahub khán, ki a herati hadjáratban bebizonyitotta kitünő katonai tehetségét, az angolok ellen nem fogna támadást kezdeni.

Kelet-Rumélia megszállásának kérdése.

Azok, kik Muszkaország furfangos politikáját közelebbről ismerik, azt állitják, hogy Muszkaország csak azért mutatja most annyira készségét a kitakarodásra, mivel Kelet-Rumóliában előre elkészitette a felkelést a török lakosság ellen és ha nem is hagy ott csapatokat hátra, maradnak azért elég missionáriusai, kik a felkelést szitani fogják.

A berlini szerződés erre nézve azon határozatot hozta, hogy a muszkák elvonulása után, török csapatok foglalják el Kelet Rumóliát és valamennyi erősséget száljanak meg.

Az európai nagyhatalmak legujabban szóba hozták Kelet-Rumóliának egy vegyes nagyhatalmi csapatok általi megszállását. Legutóbbi bizalmas pourparlerjeiben azonban abban állapodtak meg, hogy Bulgáriát és Rumóliát nem fogják azonnal megszállani ezen vegyes csapatok, ha a muszkák onnét kitakarodtak, hanem alkalmat akarnak a portának nyujtani arra, hogy ujra érvényesitse tekintélyét és csapatait oda küldje. Csak azon esetre kezdődnék a vegyes occupáczió, ha a keletrumóliai bolgárok fegyvert ragadnának a törökök ellen és a török katonaságot kiüznék.

Mindezeket Muszkaország jól kiszámitotta és azon meggyőződésben él, hogy nem sokára ismét szükség lesz rá, hogy oda inditsa csapatait. Midőn azonban igy számitott, nem tudta még, hogy összes hadseregére otthon lehet szüksége, mivel ha a felkelés a muszka birodalom majd minden részében ugy terjed, mint eddig terjedt, akkor alig nélkülözhet csak egy katonát is az országon kivül.

UJDONSÁGOK.

— Személyi hirek. Rudolf trónörökös házasságának hirét Bécsből megczáfolják. A főherczeg madridi távirat szerint legközelebb meglátogatja Spanyországot. Coburg Fülöp hg. és neje jan. 15-éig marad Gödöllőn. — Tisza miniszterelnök holnap visszatér a fővárosba Aszódról, a hova a napokban rándult ki. — Aczél Péter aradmegyei és városi főispánt a király ez állástól saját kérelmére fölmentette. — Molnár György szinmüvész a kolozsvári nemzeti szinház müvezetője lesz.

— A gödöllői rejtelmek még mindig kisértenek a lapokban. A „P. Ll.“ következőleg adja elő hiteles forrásból az egész dolog mivoltát. A bécsi (szintugy a budapesti) rendőrséghez néhány héttel ezelőtt Dél-Németország egyik városából az a közlemény jött, hogy ott egy, munkások által látogatott kocsmában valaki azt mondá, hogy ő merényletet fog elkövetni az osztrák császár ellen. E közleménynyel együtt megküldték egyszersmind azilletö egyén személyleirását s nevét is. Mindez oly időben történt, midőn ama rejtélyes egyén a déli német városból valahova, nem tudni hova elutazott, de hihetőleg Bécsnek vette utját. Bécsben rögtön nagy razziát tartottak mindenféle szállókon és olyan tanyákon, a hol szegény emberek szoktak megfordulni, mert megjegyzendő, hogy a rejtélyes egyén olyanul iratott le, mint a ki kevés pénz fölött rendelkezik. E rendszabályok azonban hiába valók voltak, s a gödöllői kastély körül sem lehetett tölfödözni semmi gyanusat a legszorgosabb őrizet mellett sem, mert azon gyanus egyének, kik ott állilólag megfordultak és kérdezősködtek, tényleg nem léteztek, s a rólok szóló hir koholmány. Igy tehát arra a meggyőződésre jutottak, hogy az a rejtélyes ember jelenleg nincs az osztrák-magyar monarchia területén. Ez a meggyőződés a mult héten teljes megerősitést nyert az által, hogy a gyanus egyén egy Schellenberg nevü kékfestő legény személyében Szász-altenburgban csakugyan elfogatott. A dolognak ilyetén lefolyása azt mutatja, hogy az attentatori nyilatkozat valami üres fejü ember szájaskodása volt, vagy pedig, a mi az eddigi nyomozások után még épen nincs kizárva, közönséges denuntiatio.

— A magyar nyelv nagy szótárához tudvalevőleg egy 30-ik pótfüzet is volt igérve. Az öreg Fogarassy ez utolsó füzetben akarta feldolgozni az akadémiához ujabban begyült anyagot, s egyszersmind kiigazitani a munkába becsuszott hibákat, s a mennyire lehetett volna, összeegyeztetni a szótárt a nyelvtudomány legujabb eredményeivel. E pótfüzet meg nem jelenését az akademia eddig nem tudatta a közönséggel, bár a 30-ik füzet a nagy szótárról szóló minden értesitésben meg van igérve. Mint halljuk, a pótfüzet soha sem fog megjelenni, mivel Fogarassy hátrahagyott iratai közt erre vonatkozólag somminemü feldolgozott anyagot nem találtak. Egy csomó jegyzete maradt csak, továbbá azok az értesitések és közlemények halmaza, melyeket vidékről egyesek az akademiához beküldöttek. A nagy szótárból kimaradt tájszók és elavult szók részint már egyéb munkákban közzé vannak téve, részint pedig a dolgozás alatt levő nyelvtörténelmi szótárban találják meg helyöket. A nagy szótár a 29-ik füzettel be van fejezve.

— Halálozás. E hó 26-ikán halt meg Karánsebesen Veszter Pál, Veszter Imre képviselő atyja. A megboldogult egyike volt a legtevékenyebb, és legönzetlenebb hazafiaknak. Lelkesedéssel csüggött mindig az ország ügyén. Egyike volt azon nemes hazafiaknak, a kiket a Szepesség oly kiváló számmal és erőben adott az országnak.

Pál volt követ sz. kir. Késmárk város ...ről a 47-iki pozsonyi országgyülésen, s volt ...épviselő is ugyanezen kerület részéről az 1848-ki ...országgyülésen. Részt is vett abban folyvást, a szabadságharcz minden fasisán egész a szegedi napokig. Született 1803-ban. Kossuth-tal együtt járt Sáros-Patakon s az egyetlen és utolsó volt Kossuth azon kortársai közül, a kik vele egy szobát laktak. Ő volt az is, a ki Balogh mellett Kossuthot a schwechati táborba kisérte. Életének e pontjáról kiváló szeretettel emlékezett meg egész életében. A népfölkelést nagy sikerrel rendezte a Szepességben, a hol, mint késmárki lakos neves és keresett ügyvéd és polgármester is volt. Meleg lelkesedését az ország függetlensége iránt és lelkesedését a tiszta radikális eszmékért sirjáig megőrizte. Kossuthról mindig nagy tisztelettel szólt, törekvéseit mindig becsülte és méltányolta. Még az utolsó években is csak a közjogi ellenzéki iránynyal és sajtóval birt rokonszenvezni és csakis ezekkel állt politikai összeköttetésben. Szabad röptü lelkéről tanuskodik, hogy fiával, a ki az „egyesült ellenzék" sorai közt foglal helyet, többször vitatkozott már előbb is a helyzet és pártállások felett. Különösen nem szerette, hogy „habarék lett." Utolsó éveit részint e fiánál, részint vejénél b. Braun Lajosnál Karansebesen töltötte. Itt mult ki nehány heti sulyos szenvedéstől ment betegség után 76 éves korában fiai és unokái közt. Nyugodjék békével.

— A jég olvadása sok szép reménynek, ünnepélynek és vigalomnak vet véget. Az ujév napjára tervezett nagyszerü ünnepély, villanyos kivilágitásával a jégnek, ezernyi lampionnal s kétségkivül mindennél ragyogóbb közönséggel elmarad, hacsak a szeszélyes időjárás ujabb fordulatot nem vesz s holnap-holnaputánra ismét csonttá nem fagyasztja a higuló jégmezőt. Tegnap és ma lehetetlen volt korcsolyázni s a nehány merész vállalkozó, ki sárral vizzel daczolva eljutott a csarnokig, meghiusult reménynyel volt kénytelen visszatérni.

— Römer hazánkfia, kit Konstantinápolyban a szultán elleni állitólagos összeesküvés gyanujából elfogtak, szabadon bocsáttatott. Römer amerikai polgár, s az amerikai követ, Maynard kijelenté a török kormánynak, hogy ha a lehető legrövidebb idő alatt neki elő nem terjesztik a Römer elleni komolyan indokolt vádiratot: ő erőszakkal is kiszabaditja Römert. A török kormány erre azzal válaszolt, hogy szabadon bocsátá a reclamált foglyot.

— A Niniss-pör vége. Annak idején jelentettük, hogy a gyapju-utczai szinház képviselete kártéritési perbe fogta a népszinház igazgatóját, a miért a Niniss előadását a rendőrség közbejöttével megakadályozta. A felek azóta magán uton kiegyeztek s a felperes lemondva minden jogczimről, melyre a Niniss szinrehozatalánál hivatkozott, a keresetet visszavonta.

— Gabnaforgalom Budapesten. A lefolyt év 15 hetében Budapestre érkezett 4 327,758 mm. buza, elszállittatott 379,910 mm. — Érk. 145,833 mm. rozs, elszál. 113,599 mm. — Érk. 375,751 mm. árpa elsz. 146,565 mm. — Érkezett 177,127 mm. zab, elsz. 55.583 mm. — Érkezett 826,782 mm. tengeri, elsz. 178,429 mm. Vagyis összesen érkezett a fővárosba 6,077,351 mm. gabona nemü, elszállitatott összesen 1.082,574 mm. Ennélfogva elhasználtatott a fővárosban 5.994,777 mm. — Érdekes továbbá az, hogy mig borből összesen 66.984 mm. szállitatott a fővárosba, addig innen 166.453 mm. szállittatott el, tehát közel 100 mm.-val több. Igaz ugyan, hogy helyben is elég nagy mennyiségü bor terem, de ha a helyben termett bormennyiséget elég aránytalanul egyenlőnek is veszszük a helybeli fogyasztással mesterséges bormennyiségül közel 100.000 mm. mutatkozik.

— A szédelgés mestersége már a nép közt is kezd terjedni. Földes községben Nagy-Várad mellett, mint a „Bihar" irja, egyik jó módu gazda két kompanistát föllovalt, hogy kölcsönös jótállás mellett vegyenek fel a bankból 20 ezer frtot. Az inditványtevő oly szakszerüleg járt el a financzialis müveletben, hogy a kölcsönösszeg egy rövid hét lefolyása alatt a kölcsönzők rendelkezésére állott. A kölcsönnek feltételei azonban olyanok voltak, hogy a két üzlettárs azokat elfogadhatlanoknak nyilvánitotta s a 20 ezer forintból nem akart résztvenni. A fővállalkozó nem akadt fönn e vonakodáson, megtartotta az egész summát a maga számára s el is költötte azt az utolsó garasig. Mikor pedig a törlesztés ideje beállott — felakasztotta magát, akár egy s krach által sujtott börziánus. A kétségbeesett financiert azonban levágták. Ő pedig vett egy másik kötelet felakasztotta magát másodszor. Ismét lemetszették. Emberünk nem tágitott; harmadszor is hurkot vont nyaka köré és — ismét megakadályozták az öngyilkos terv kivitelében, melyet negyedszer ismételni már nem volt bátorsága. Jobbnak látta bevárni a földi osztó igazság büntetését.

— Kitüntetett zaptik. A hivatalos lap mai számában a kitüntetett osztrák katonák közt hét török rendőr nevét is közli, kik az okkupáczió alkalmával szerzett érdemeikért első, részben másodosztályu ezüst vitézségi érmet kaptak. A zaptik nevei a következők: Csausz Abdi, Arnaut Hasszán, Zejnil Bajram, Jakerovics Abdja, Sole Szelim, Orucsevics Mehemed és Pekó Sali.

— Megszökött gróf. Nagyváradról a napokban bucsu nélkül távozott el egy Lubinszky János nevü lengyel gróf, ki pár év óta ott az előbbkelő körökben mint zongora tanár müködött. A gróf nagymennyiségü adósságot hagyott hátra emlékül a nagyváradiaknak.

— Öngyilkos közvitéz. A Vilmos-ezred egyik közvitéze ifj. Jakab Ferencz, mint a Gyorsf.-nak irják, a napokban hazatérőben volt bajtársaival Boszniából. De a viszontlátás örömeit nem élvezhette, utközben egyik állomáson puskájával agyba lőtte magát s rögtön meghalt. Állitólag őrmestere durván bántalmazta s ez keseríté halálra a szerencsétlent.

— Rendőri hirek. Elek Samu 65 éves agg napszámost tegnap délután mint idült beteget a Rókus kórházból kibocsátották; de az öreg még a közeli Mária szoborhoz sem ért már összerogyott, a rendőrök vissza vitték a kórházba. — Bakonyi Józsefné és Losek Juliánna, tegnap este a Dunaparton oly botrányos verekedést vittek végbe, hogy a nép összecsődült s a rendőrök kénytelenek voltak a két elkeseredett küzdő hölgyet bekisérni. — Kohn Henrik pálinkamérő folyó hó 27-én este 9 órakor, midőn a havat tisztogatja vala, üzlete előtt egy arany remontoir hölgy órát talált, mely a főkapitányságnál a 26. számu hivatal szobában van letéve; a vesztes ott átveheti.

Rövid hirek. Köszönet nyilvánitás. A közoktatásügyi miniszter a hivatalos lap mai számában köszönetet mond Samassa József egri érseknek, ki a Bück Zsigmondné szül. Sebe Terézia asszony által iskolai czélokra adományozott házat, 31,000 frtnyi költséggel, a népnevelési törvénynek megfelelőleg leány-iskolává átalakitván, azt taneszközökkel gazdagon fölszerelte, továbbá az intézet vezetését a Paulai sz. Vinczéről nevezett irgalmas nénék vezetésére bizta, s a tanitónők javadalmazásának biztositására 35,000 frtnyi alapitványt tett. **Az uj hóekék** már rendes alkalmazásban vannak a fővárosban, egyiket az Erzsébet-téren foglalkoztatja a hatóság, másikat kin a ligetben. — **Csik-Szent-Lélek** templomát folyó hó 13—14 közti éjjel kirabolták, s a rablók, miután sok értékes tárgyat elvittek, a sekrestyét föl is gyujtották, a tüz azonban elfojtatván, nagyobb romlást nem idézett elő.

A hivatalos lapból. Kineveztettek: Torma Károly kolozsvári egyetemi tanár a budapesti egyetemhez az archaeologia nyilv. rendes tanárává, Kohlbauer Ferencz a sz. udvarhelyi főreáliskolához rendes tanárrá, Uray István a szatmári kerület erdődi járásába kataszteri becslőbiztossá, Ferenczy Károly agyőri adóhivatalhoz IV. oszt. tisztté.

Feloszlatott távirda igazgatóság. A keresk miniszter ma küldött rendeletével a nagy-kanizsai távirda igazgatóságot megszüntette, s kerületét a budapesti távirdaigazg. területéhez csatolta.

Névváltoztatás. Meincz Anna sz.-fehérvári lakos Unás-ra, Rajnai Dietzgen József honvéd lovas hadnagy Rajnai-ra változtatta nevét.

Egyházi előléptetések. A király az eperjesi gör. kath székesegyházi káptalanban: Soltész József éneklő-kanonoknak az olvasó kanonokságra, Mihalics Mihály őrkanonoknak az éneklő kanonokságra, Sztempák Ignácz iskolás kanonoknak az őrkanonokságra és Rojkovics Sándor utolsó kanonoknak az iskolás kanonokságra való fokozatos előléptetését jóváhagyván, az ez által megüresedett utolsó kanonokságot, Kotradov Mihály püspöki titkár, szentszéki jegyző és ülnök, és tiszteletbeli kanonoknak adományozta; Csurgovics András munkácsi gör. kath. egyházmegyei áldozár, kierd-mült gymnasiumi tanár és szentszéki ülnököt, valamint Jámbor Antal munkácsi gör kath egyházmegyei áldozár, theologiai tanár és szentszéki ülnököt, továbbá Homicskó Miklós munkácsi gör kath egyházmegyei áldozár gymnasiumi tanár, egyházmegyei tanfelügyelő és szentszéki ülnököt, végre Vályi János munkácsi gör. kath egyházmegyei áldozár, hittudor, theologiai tanár és szentszéki ülnököt a munkácsi gör. kath. székesegyház tiszteletbeli kanonokaivá dijmentesen kinevezte.

Uj egyletek. A nagy-szebeni kötélgyártó ipartársulat, mészáros ipartársulat, s a szabók és gombáötők ipartársulatának alapszabályait az iparügyi miniszter jóváhagyta.

A budapesti ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, miszerint dr. Hein József, dr. Heinrich Béla, Klein Lipót, dr Rácz Károly, Sidon Ignácz és Volosz Lajos ügyvédek, a kamara lajstromába folytatólag fölvétettek; — Szévald Vilmos volt budapesti ügyvéd ellen pedig, az ellene történt csődnyitás okából elrendelt fölfüggesztés, — a budapesti kir. törvényszékek csődmegszüntető itélete folytán — hatályon kivül helyeztetett.

Szinház, müvészet.

— A nemzeti szinházban ma nagy közönség előtt került szinre az „Ellenállhatatlan" mellett Benedixnek „Sylvester-éj" czimü egyfelvonásos szinmüve. Ez utóbbi először adatott a nemzeti szinházban, a mennyiben most épen Sylvester napja előtt állunk és a mennyiben a szinmü három kis gyermek „boldog uj évet" kivánatával végződik: annyiban meg van az az alkalmi érdeke, hogy egy kis félórára a nemzeti szinház közönségének figyelmét igénybe vegye. Különben koszoruival, kis gyermekeivel, boldog uj évével s mindenek felett német sentimentalizmusával inkább egy leánynövelde müked velői előadására való darab. Loben Károly, törvényszéki elnök fiát, mert valami forradalmi mozgalomban részt vett, elüzte magától és kizárta szivéből, nem akarván fiának tekinteni azt, ki uralkodója ellen fegyvert emelt. A szerencsétlen forradalmár Angliába menekül, ott vagyont szerez, megnősül, három gyermek atyja, szóval tisztességes, loyalis férfiu lesz, s akkor visszatér atyjához, hogy bocsánatát kérje. Huszonöt év mult már el, de az öreg bureaucrata még most sem akar forradalmár fiáról semmit sem tudni. Hanem barátja, a nyágalmazott ezredes, bevezeti s asztalhoz ülteti a nőt és a három gyermeket. Az engesztelhetetlen bureaucrata erre meglágyul, egymás után ölébe veszi a csinyeket, aztán megbocsát a forradalmár fiunak, miután király ő felsége már előbb megbocsátott neki; a három kis gyermek karban elmondja a „boldog uj évet", és a függöny legördül. — Ez az egész, ha ugyan még azt nem teszszük hozzá, hogy a két öreg, az elnök és az ezredes, öt elhunyt barátja üres széket és teritékét kocsikerék nagyságu koszoruval, érzékeny bucsuztató mellett megkoszoruzza. Ujházi, Szatmáryné, Szigeti Imre, Egressy, Sánthané jó játéka pillanatnyi hatást szerzett a szintelen darabnak; a három kis gyermek, a felismerések, felkiáltások, kibékülések stb. megrikatták az érzékenyebb szivüeket.

— Zeneestély. A nemzeti zenede igazgatósága ma este hat órakor az intézet termében egy magas jellegü zeneestélyt rendezett. A nem épen nagy terem egészen megtelt a meghivottakkal, ki a zenedei növendékek előadásából meggyőződhettek, hogy az intézet helyes uton halad s szép jövőre jogositó növendékekkel bir. Bloch József, zenedei növendék Tartini hires és nehéz hegedü sonatáját, „Le trille de diable" játszotta. Bloch ügyes fiatal hegedüs. Vonóját biztosan kezeli; hangja meglehetősen erős és egyenletes. Ha nem is birkozott meg mindenben teljesen a nehéz szonatával; de játéka mégis tehetséget árult el. — Nem kevesebb tetszéssel találkozott Szendy Árpád tiszta és correct zongorajátéka, ki Bloch, Frankhäuser (viola), Adies (gordonka) kiséretében Beethoven egy zongora négyesét játszotta. Az estét Mendelssohn Es-dur négyesével nyitották meg Huber Károly, Gobbi Alajos, Szuk Lipót és Pischinger Alajos zenedei tanárok. Ha a hangszerek valamivel jobbak lettek volna, a négyes előadása ellen semmi kifogást sem tehetnénk.

— A szinházi tanoda növendékeinek holnapi első matinéeján „Márthá"-ból fog a közönség részleteket hallani, melyeket Handtel Ilka, Kordin Mariska, Császár Árpád, Szekeres s a női kar fog előadni. — Egy legközelebbi matinéen pedig Thomas A. uj vig operájából, „Psyché"-ből adnak elő egy fölvonást. Az operát Váradi Antal forditja, s az majdan a nemzeti szinházban is szinre kerül.

— A januári havi szinházi ujdonságok között nincs eredeti darab. Remélhetőleg a kiosztott eredeti darabok főbb szereplői egyikének betegsége okozhatja ezt, különben a buzgó igazgató bizonynyal nem hagyná a müsort e nélkül, annyival inkább, mert elfogadott s még elő nem adott darabokból még nem fogyott ki a szinház.

Egyletek, társulatok.

— A gráczi magyar olvasókör, mint a „P. N."-nak irják, e hó 23-ikán tartá alakuló gyülését. Az ideiglenes elnök Révey József nyugalmazott vallás és közoktatási miniszteri titkár megnyitván a gyülést, meleg szavakkal üdvözlé megjelent hazánkfiait s röviden ecsetelé az egyesület czélját, mely hivatva van a Gráczban élő magyarokat kebelébe fogadni s ez által nemzetiségünket a közel külföldön ápolni és fönntartani Az elnök ajánlatára ifj. gróf Batthyányi László közfelkiáltással választatik meg tiszteletbeli elnöknek. Ezután a helytartóság által megerősített alapszabályok olvastattak fel magyar forditásban. Erre a hivatalnokok megválasztása ment végbe és pedig következőleg: elnök lett Álmássy Ede közfelkiáltással, másod alelnök Eder Róbert, titkár Komlóssy Ferencz közfelkiáltással, jegyzők Szentpétery Lajos és Engel Sándor. A háznagyi tisztet gr. Dessewffy Miklós volt szives elvállalni. Pénztárnok lett Lohr Ferencz, ellenőr Bonts Gyula, könyvtárnokok lettek ifj. Lónyay Gábor és Hodászy Marczel közfelkiáltással, végül a bizottsági tagok választattak meg általános felkiáltással. Az ülést lakoma követte.

TÁVIRATOK.

Török-Szt.-Miklós, decz. 29. (Az „Egyetértés" távirata). Kerületünk függetlenségi jelöltje, Hentaller Lajos ma érkezett városunkba Törs Kálmán, b. Mednyánszky Árpád és Orbán Balázs kiséretében. Az indóháznál nagy közönség fogadta a jelöltet zászlókkal és kocsikkal. — Minden házon a jelöltnek zászlója, vagy a jelöltet éltető falragasz. Programmbeszédét a köztéren a rosz időjárás daczára roppant néptömeg előtt nagy lelkesedés között mondotta. — Éljenzik a jelöltet és a vendégeket. Csaknem egész város pártunk zászlaja körül sorakozik. Kár, hogy a föllépetés hamarabb nem történt, győzelmünk akkor bizonyos lett volna. A czél, hogy e családi dominiumnak tartott kerületben a függetlenségi párt elvei gyökeret verjenek, fényesen el lesz érve holnapi választáson. Kiss Miklós főispán faluzás után ide érkezett korteskedni.

Niss, decz. 29. A skuptsina 130 szavazattal 28 ellen elfogadta a sajtó törvénynek 1880 január 1-ig való meghosszabbitását a nyomtatványok és külföldi lapok rendőri czenzurájának fentartása mellett; megszavazta ezután a négy uj követség felállitási költségét, 120,000 frankot, és elfogadta a szerb feliratot az ujonan elfoglalt területekre nézve.

Bécs, decz. 29. A „Montagsrevue" megerősiti, hogy az osztrák-franczia kereskedelmi szerződés aláirásához igen közel áll.

Konstantinápoly, decz. 28. Ma fogadta a szultán az ujév alkalmából a minisztert, ajánlá neki, hogy a nagyvezirrel egyetértve a helyzet javitása és a külfölddel való jó viszony fentartására törekedjék.

KÖZGAZDASÁG

Értéktőzsde.

December 29.

A bécsi hitelintézet troppaui fiókjánál történt nagymérvü sikkasztás képezte a hét első felében a közbeszéd tárgyát a helybeli tőzsdén. Minden részvény vagy kötelező birtokos, ki az intézettel némi üzleti összeköttetésben áll, rettegve várta az ujabb hireket.

Az is nem csekély nyugtalanságot okozott, hogy helyben nagyobb mérvü fizetésképtelenségektől tartottak, melyeket a hitelbank-papirok nagy mennyiségben történt áruba bocsátása s ezzel kapcsolatban értékének 8—12%-kal csökkenése olyanok részére vonhatott volna esetleg maga után, kik üzleti kiadásaik fedezésére, váltóik beváltására ilyen papirt vásároltak össze a mult heti árfolyamok mellett; a kik most, ha egyéb forgó tőkével nem rendelkeznek, nevezetes tőkeveszteség esélyének lehetnek kitéve. Szerencsére nem igy történt. Az árfolyamok ugyan erős hullámzást álltak ki majd minden zárlat előtt, de fizetésképtelenség nálunk épen nem fordult elő; Bécsben pedig, hol az engagement az esetnél természetesen nagyobb, csakis egy eset adta elő magát.

Ez a tőzsdét csakhamar megnyugtatá, az izgalom lecsendesült, a bizalom visszatért s az üzletmenet rendes lefolyását vette.

Az állampapirok jól keltek s az egyes értékpapirok kivétel nélkül emelkedtek; a magyar vasuti kölcsön 0·12½ frttal, a keleti vasut mindkét kibocsátásu kötvényei 0·75 frttal, a magyar aranyjáradék 0·70 frttal, javult. Tartózkodó hangulatot csak a II-od kibocsátásu kincstári utalványnál tapasztaltunk, melynek esedékes szelvényeit a kincstár e hó elején beváltá, ez tehát nyerészkedés tárgyát egy évig ugy se képezheti.

A magyar sorsjegykölcsön huzása ugyancsak e hó 15-én volt, nagyobb keletnek a jövő huzásig ezen papir is alig néz elébe. A biztositó társulatok üzlete most élénk, a biztositások az év végével megujittatnak, befizetések által a pénztári készlet szaporodik. Azértvalamennyi biztositó társulat papirjai szilárdul állnak, csak az első magyar biztositó társaságéi csökkentek részvényenkint 25—25 frttal annak hirére, hogy a társulat a hitelintézettel üzleti viszonyban áll.

Az általános magyar hitelbank részvényei 4 frttal emelkedtek, a többi bankok a mult heti árfolyamnál maradtak. A malom-papirok üzlete élénk, a gabnaforgalom ugy helyben, mint kiviteli szállitásoknál emelkedő s ezzel a lisztipar üzlete is lépést tart.

Ily körülmények közt a gőzmalmok részvényei kivétel nélkül szilárdul állnak s oly mümalom, mely utóbbi időben tömeges vásárlásokat eszközölt s lisztszállitásra nagyobb megrendelést kapott,— minő az első budapesti gőzmalom,— részvényenkint 20—25 frttal emelkedett. A hausse irányzat a közlekedési vállalatok némelyikére is kiterjedt, az alföld-fiumei vasut részvényei 3.50 frttal, a magyar északkeleti vasutéi 1, a pesti közuti vasuti részvények áremelkedése 3 frtot tesz. A takarékpénztáraknál az emelkedő irányzat az év végével rendszerint jelentkezik, az orsz. központi takarékpénztár 150 frttal, az első hazai 50 frttal nyert értékben. Az iparvállalatok fogalma mérsékelt. A pénznemek közül az arany agio 1 krral nagyobb. Váltók forgalma az ünnepek miatt nevezetes nagyobbodást mutat.

Bécsi tőzsde.

Bécs, decz. 29. (Az „Egyetértés" távirata.) 11 óra 18 percz. Osztr. hitelrészv. 223.—. magyar hitelrészv. 214 25, angol-osztrák 97.—, államvasut 255.25, lombard 68.25, Napoleondor 9.36—, unio-bank 67 50, papir rente 61.85—, ezüst rente 62.95—, osztr. arany rente 72.75, magyar arany rente 84 50—, márka —.—.

12 óra 20 perczkor jegyeztettek: osztr. hitelrészv. 222 50, magy. hitelrészv. 214.—, angol-osztrák 97.—, államvasut 255 25, lombard 68 25, Napoleond'or 9.36½, unió-bank —.—, papir rente 61.75—, ezüst rente —.—, osztrák arany rente —.—, magyar arany rente 84.45—, galicziai —.—.

Broszfeld F. tőzsde-távirata az „Egyetértés" részére.

Berlin, decz. 29. 2 óra 20 p. (Zárlat.) Papir-jár. —.—, ezüst rente —.— magyar arany rente 72.50, államvasut 441.—, hitelrészv. 385—. lombard 119. —, kassa-oderbergi 42.—, romániai 32.75, rubel 194.—, osztrák arany rente 62.60, váltó árf. Bécsre 171 25, galicziai —.—, keleti vasut elsőbb. I. kib 53.30, kel. vas elsőbb. kib. 68.75, Kincsárjegy II. kib. 99 25

Frankfurt deczemb. 29. 4 óra 40 p. (Zárlat.) Váltók Bécsre —.—, osztr. bank részv. —.—, osztrák hitelrészv. 190.78, osztr. államv. részv. 219.—, lombardok —.—, galicziai 200.50, papir-járadék —.—, ezüst-járadék —.—, osztr. arany rente 62.93, magyar ar. rente —.—.

Vidéki-piaczok.

Gabnaüzlettudósitás. Arad, decz. hó 28-án. Alig fejeztem be mult heti üzlettudósitásomat, a gyenge idő mint egy varázsütésre egy éjszaki erős szelektől kisért fagyos időjárásnak engedett helyet, és azóta a legszebb téllies napoknak örvendünk. A rögös ut ennek folytán lassan-lassan egyengettetik, és ha időváltozás még csak néhány napig nem áll be, a közlekedési akadályok végkép megszünnek. Ennek hatását a tegnap Aradon megtartott hetivásáron már éreztük, a mennyiben a behozatalok az előbbenieket jóval tulhaladták; az árak azonban szilárd hangulat mellett az előbbeni álláspontou megmaradtak.

A keddi ujaradi hetivásár az akkor még elég nagy mérvben fenállott uti akadályok miatt szerény korlátok közt mozgott. A gyenge kinálattal szemben vásárlók jó vételkedvet mutattak, az árak szilárdan tartották magukat.

Buzát következő árakon jegyezhetünk:

Keddről: bánáti piros szinü 77—78 kilos 7.80—8.30-ig, sárga 7.30—7.70-ig, gyengébb sulyuak 6.70—7 20-ig.

Péntekről: aczélos magyar buza 77$^{5}/_{10}$—79 kilos 8.40—9-ig, bánáti 7.50—8-ig, oláh fajuak 6.80—7.20-ig.

Tengeri mind Uj- mind Aradon 3.90—4 frt.

Arad, decz. 28. A szeszüzletben változatlan a hangulat. Készáru nagyban 26 frt 50 kr, 27 frt hordó nélkül; részletben 27 forint 50 krajczár hordó nélkül, 30 forint 50 krajczár hordostól pr. 100 liter %.

Temesvár, decz. 28. (Az „Egyetértés" tudósitása.) (Gabnaüzlet.) Buza 5.60—5.70, 5.80—5.90, 6.00—6.10, 6.20—6.30, 6.40—6.50, 6.70—6.80, 6.90—7.00, 7.10—7.20, 7.35—7.45, 7 65—7.75, 7.85—7.95 minőség szerint. Rozs 4.90—5.00. Árpa 4.80—5.00. Zab 4.70—4.80. Tengeri 3.80—3.85 métermázsánként

Nagyszombat, decz. 27. (Gabnapiacz.) Buza 7.—7.65, rozs 4.39—4.87, árpa 3.74—5.68, zab 2.30—2.45, kukoricza 3.57—3.74 hectoliter.

Szepsi-Szent-György, decz. 27. (Piaczi árak.) Tiszta buza 5.50—6.30, rozs 3.80—4.10, árpa 3.70—4 10, zab 2.10—2.30, török buza 3.70 hectoliterkint.

Pécs, decz. 27. (Piaczi árak.) Buza 6.60—7 50, kétszeres 6—6.30, rozs 5.50—5.70, árpa 4.80—5 zab 5.40—5.79, kukoricza 3.80—4, 100 kilogrammonkint.

Vegyes közlemények.

A dálya-bródi vasut állapota felől a „B. Corr." ezeket irja: E vaspálya vonal annak idejében az ad hoc kiküldött nagy bizottság által tökéletesen megfelelőnek találtatott s az első vonatok teljes biztonságban közlekedhettek rajta. Hogy később rendkivüli áradások következtek be s a vonal egy része elöntetett, épenséggel sem a kormányközegek sem pedig az épitkezési vállalkozók terhére nem róható. Igaz ugyan, hogy ha a zágrábi hadparancsnokság kevésbé szükkeblü lett volna s egyáltalában e vonal gyors kiépitését előmozditandja vala; a legutóbbi hetek folyamaban, árvizek következtében felmerült akadályok, el lettek volna háríthatók. Erre azonban a határőrvidéki parancsnokság nem akart költséget forditani s ennélfogva a közlekedés is félbeszakadt, a mely azonban, mihelyt az ár apadni fog, azonnal akadálytalanul meg fog ismét kezdethetni. Épenséggel méltatlanságnak volna nevezhető, ha a magyar államvasutak igazgatóságának, a közlekedési minisztériumnak vagy plane az épitkezési vállalkozóknak, kik ily rövid idő alatt fejezték be ezt a meglepő müvet, elemi csapások miatt szemrehányások tétetnének.

A berlini nemzetgazdasági egylet decz. 14-iki ülésén Engel kormánytanácsos Poroszország 1878-iki évi aratási eredményeit ismertette. Poroszországban ez idén történt meg legelőször az aratási eredmény számtani megállapitása, mi czélból a statistikai hivatal által minden községhez egy-egy, összesen ötvenhatezer iv lett szétküldve, melyet az előljáróságok aztán megfelelő módon kitöltve tartoztak visszaterjeszteni. A földmivelési miniszter azonban nem érte be egy becsléssel, hanem kerületenkint két három becslést is tétetett, ennélfogva a kitüntetett adatok teljesen hitelesek-nek tekinthetők. Ez adatok szerint az eredmény következő. A négy gabonanem (buza, rozs, árpa és zab) összes hozadéka az októberi középárak szerint 1714 millió márka. Buzánál a középár 182, rozsnál 130 márka métermázsánkint; a közép termés pedig buzánál 1248, rozsnál 1694 kilogramm hektáron kint. Az összes rozs termés 1.734.000 tonna, 315 ml. márka értékkel; a burgonyatermés értéke 831, a szalmáé 369 s a szénáé 560, az összes földmivelési termelésé pedig 4402 millió márka. A bortermelés hozadéka összesen legfeljebb 120 millió márkára tehető. Az előző 1867-ik évben a négy gabonanem termés értéke 1928 millió márkát képviselt; ez évben nagyobb volt ugyan az aratási eredmény, annak értéke azonban az árak alacsonyabb állása folytán 214 millió márkával csekélyebb. Utóbbi években a gabonabeviteli rendkivül nagy terjedelmet vett Poroszországban. Igy buzából 1872-ben 306, 1873-ban 363, 1876-ben 477, 1875-ben 499, 1876-ban 580, 1877-ben 940, 1878-ban 960, rozsból pedig 1872-ben 950, 1873-ban 700, 1875-ben 105, 1877-ben 1190 és 1878-ban 674 millió kilogramm vitetett be. — Engel figyelmeztet még azon jelenségre is, hogy az ezidei aratási eredmények csodálatosképen egyeznek a francziaországiakkal, utóbbiak ez évben szintén 9600 millió frank értéket képviselvén. Sombart kétségbe vonja az egyformaságot, Németország kevesebb buzát és árpát termel, ellenben az országnak több, mint fele része burgonyával, rozszsal és zabbal van bevetve, mig Francziaország, főkép buzát termeszt, a melynek ára tetemesebb s ezenfelül 350 millió márka értékü bort állit elő. — Kétségbe vonja továbbá, hogy az ezidei gabonatermés értéke 214 márkával állana a mult évi mögött. Valahányszor a korábbi években az aratási eredmény Németországban nagyobb vagy csekélyebb volt, a többletet vagy hiányt az árak egyenlitették ki. Poroszországban a rozs ára az 1820—30-diki 30—35 ezüst garas középárról a negyvenes években negyven garasra, az ötvenesekben 50 garasra emelkedett, a hatvanas évek kezdetén pedig egy scheffel rozs ára 67 garas volt, és ez volt a német mezőgazdaság virágzó korszaka. Az utolsó 12 évben csend állott be. A mezőgazdák azon panasza, hogy az emelkedett munkás dij s magas kamatláb mellett az ipar- és kereskedés által tul lett szárnyalva: csupán a nagymérvü forgalmi eszközökben birja okát. Egyrészről Amerika gabonaszállitó vizi eszközei és vasutjai, másrészről Oroszország és az osztrák-magyar monarchia mind sürübbé való vasuthálózata rögtön képessé teszi ez államokat, hogy mihelyt valahol hiány mutatkozik gabonában, nagy mérvü feleslegeiket azonnal odaömleszszék. Ugyanazért a német mezőgazda panasza jogos, hogy azonban lehetne rajta segiteni, az most még nem tudható. Herczeg Bismarck deczember 15-iki levele most már ez utóbbi kérdésre is megadta a választ.

A kisvárdai decz. 23-ki országos vásár igen látogatott volt. Jó és középminőségü ökör igen keresett volt s hizlalásra drágán fizettetett, közép minőségü, párja 300 frton s azonfölül vétetett több-nyire Aradra szállitva. A gabona vásáron főleg a régi kötések egyenlittettek ki s a beérkezett szállitmányok leginkább a szomszédos malmok szükségleteinek födözésére szolgálnak. Az egyes gabonanemek métermázsánként: Rozs 68—72 kilogr. hektoliterenként 4.75—5.15. Tengeri azonnal vagy január—februára 4.10. Nagy fehér bab 7 frt., Szines 5 frt., Buzából egy szállitmány helyből, urasági áru 79 kilogramm 7 frt. 75 kr. métermázsánként. Szesz 10 kocsival szállittatott, az itteni állomásokról a vásáron véve pesti szesz finomitók részére 25 frttal 10.000 liter %-al. Ezáltal a hangulat ezen árunál megerősödött és a vásár tartama alatt 87%-os áruért azonnal vagy januárban szállitva 25 forint 50 krajczár engedélyeztetett.

Napirend deczember 30 án.

Naptár. Hétfő. Kath.: Dávid. Protest.: Dávid. Görög-orosz: Sebestyén. Izr.: 5. Napkél 7 óra 49 perczkor. Nyugszik 4 óra 16 perczkor.
Müosarnok. Karácsonyi vásár d. e 9-től d u 4 óráig.
Muzeumban nyitva van a természetiek tára d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.
Eszterházi képtár nyitva d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.
Orsz. gazdasági és tanszermuzeum d. e. 10—12 és d u. 2—4 órák közt nyitva.
Pestmegye rendkivüli közgyülése d. u. 4 órakor.
Föv. pénzügyi bizottság d. u. 4 órakor.
Zenekedvelők egylete IV-ik nagy hangversenye esti 7 és fél órakor.
Orsz. képzőmüvészeti csarnok d. e 9 órától d. u 5 óráig nyitva.
Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.
Akadémiai könyvtár nyitva d. u. 3—7 óráig
Egyetemi könyvtár d. u. 2—7 óráig nyitva.
Az állatkert nyitva egész nap.

Kivonat a hivatalos lap deczember 29-ik számából

Árverések a fővárosban. Farmek József ingatl. 7000 frt jár. 29 márcz. 10

Árverések a vidéken. Kiss András ingtl. 32.500 frt Debreczen. jan. 11. Farkas István ingatl. Kecskemét 10,000 frt jan. 11. Nagy Ferencz ingatl. Temesvárt 5000 frt jan. 9. Végh Bálint ingatl. Komárom. 2800 frt jan. 27. febr. 27. Száraz János ingatl. 3615 frt jan. 22. Németh Ignácz ingatl. Komárom. 2351 frt febr. 3., márcz. 8. Wnitner Mór ingatl. Tokaj. 9500 frt jan. 13

Csőd. Epstein Jakab budapesti lakos bej. ing febr. 26., 27., 28 perü. Waisz Sándor.

Pályázatok. Börtönmesteri állomás. (Beszterce) hiv. jan. 5-től febr. 17-ig.

Kalauz.

Miniszterelnökség Budavár, gróf Sándor-palota Hiv. fogadás szerdán délután 5—6 óráig.
Honvédelmi miniszterium Budavár, Szt.-Háromság-tér 123. sz. Hiv. fogadás, vasárnap déli 10—2-ig mindenkor előleges feljegyzés mellett.
Belügyminiszterium Budavár, országház. Hiv. fogadás, csütörtök d. u. 1—2 óráig.
Pénzügyminiszterium Budavár, Sz.-Háromság-tér 124. sz. Elfogadás, szerdán d. u. 5—6 óráig.
Földmiv. ipar s keresk. minisztérium Budapesten Ferencz József-tér Nákó-féle házban. Hiv. fogadás, szerdán d. u 5—6 óráig.
Közlekedési miniszterium Pest, tükör-utcza 1. sz. Hiv. fogadás, csütörtök d. u. 5—6 óráig.
Igazságügyminiszterium Pest, Deák-utcza 14. sz. hivatalos fogadás vasárnap d. e. 11 órától d. u. 2 óráig.

A kis lotto huzása:

Lincz 30 19 40 41 13

Csávolszky Lajos
felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

Nyilt-tér.

Vasuti szállitó-levelek.

Az uj minta szerint, melyek 1879-iki január 1-től érvénybe lépnek, czégnyomással nálunk megrendelhetők és pedig:
1000 drb teherszállitó-levél . . 4 frt.
1000 „ gyorsszállitó-levél . . 4 frt 50 krért.
a megbélyegeztetést a vasutnál saját költségünk megtéritése mellett eszközöljük.

Mindennemü más nyomtatványok nálunk szintén igen jutányos árakon megrendelhetők és vidéki megbizások pontosan és csinosan elkészittetnek.

Schlesinger és Wohlauer
könyvnyomda
rostély-utcza, Károly-laktanya.

Felhivás! Kéretnek mindazok, kik **Deutsch József** 1 éves gyógyszerész hallgató ur egyetemi tanivét (Index) megtalálnák, szíveskedjenek jövője érdekében azt e lap szerkesztőségéhez benyujtani.

Ujévi ajándékul.
Rendkivül leszállitott áron.
Az „Egyetértés" kiadóhivatalában (himző-utcza 1. sz.) kapható
„UTOLSO BEBEK"
történeti regény 3 kötetben, irta **Pétery Károly**.
Ára a 3 kötetnek 3 frt helyett csak 1 frt 50 kr

Az ujonnan megnyitott
„Komlókertben"
ma nagy zeneestély lesz
Kecskeméti Gyula
kedvelt zenetársulata által.
Kezdete fél 8 órakor

Budapesti szinlapok.

Hétfő, deczember 30-án.

NEMZETI SZINHÁZ.

A szeleburdi, vagy: mindent roszkor.
Vigjáték 5 felvonásban. Irta Moliére, ford. Paulay Ede.
Ezt megelőzi másodszor:
A SZILVESZTER ÉJ.
Szinmü 1 felv. Irta Benedix, forditotta Ujházi.
Kezdete 7 órakor.

NÉP-SZINHÁZ.

GERŐFFYNÉ ILKA assz. mint vendég.
NINISS.
Énekes bohózat 3 felvonásban. Irták A. Hennequin és A. Millaud, forditotta Csepreghy Ferencz. Zenéjét szerzé Marius Boullard. — Személyek:

Korniszki	Együd	Szillery	Párténiné
Grófné	Gerőffyné	Narcisz	Bakonyi
Roperszil	Solymosi	Baptiszt	Egri
Deszablett	Horváth	Annett	Kacsó
Gregoár	Tihanyi	Amanda	Polányi
Düpiton	Jány	Kóra	Somogyi

Kezdete 7 órakor.

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában Károly-kaszárnya rostély-utcza 3. szám.)